

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-11-22
Besvaras senast
2023-12-06

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2023/24:225 Längre tidsbegränsade straff

Det maximala tidsbestämda straffet i Sverige är 18 års fängelse. Det finns ingen möjlighet för domstolarna att utdöma längre tidsbegränsade straff, utan alternativet är livstidsstraff. Miljöpartiet tycker att det vore bra att förlänga det maximala tidsbegränsade straffet. Det skulle ge domstolarna en större flexibilitet, och det finns principiella fördelar med att en påföljd är förutsebar. I Norge är det längsta tidsbegränsade straffet 21 år.

Riksdagen har tidigare i brett samförstånd beslutat att straffet för mord i fler fall ska innebära livstids fängelse. Samtidigt har också fler brottsrubriceringar möjliggjort livstidsstraff som påföljd. Som ett resultat av det, i kombination med ett grövre våld, har antalet livstidsdomar ökat de senaste åren. År 2013 var det exempelvis endast två livstidsstraff som utdömdes i Sverige, år 2016 var det elva och år 2022 hela 30 stycken.

Det har skett en ökning också av antalet domar som gällt tidsbegränsade straff på minst 10 år, upp till maximala 18 år. År 2013 utdömdes 42 straff i det intervallet. År 2016 var antalet 45, och 2022 hade det vuxit till 106. Andelen livstidsstraff har således ökat som påföljd för de svåraste brotten.

Livstidsstraffet innebär att den dömde kan ansöka till Örebro tingsrätt om att omvandla straffet till ett tidsbestämt då minst 18 år passerat. Det går alltså inte att veta förrän långt efter att domen fallit hur lång verkställigheten är. Under perioden 2013–2022 var medelvärdet på tiden för livstidsstraff efter omvandling 25,5 år. Det är således ett relativt stort spann mellan det längsta tidsbegränsade straffet och det som varit medelvärdet för livstid.

Det finns både principiella och praktiska fördelar med tidsbestämda straff jämfört med livstid. Det handlar om att såväl brottsoffer och anhöriga som den dömde och dennes anhöriga på förhand vet vilken verkställighetstid som gäller. Det handlar om att Kriminalvårdens möjlighet att planera sin verksamhet förbättras.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer följande:

1. Anser ministern att det finns en principiell fördel med tidsbegränsade

- påföljder jämfört med ett icke tidsbestämt straff?
2. Kommer ministern att verka för att förlänga det maximala tidsbegränsade straffet i Sverige?

.....

Rasmus Ling (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch